

## Lahkoca i olaksica

Ponedjeljak, 10 August 2009

{pslovo}N{/pslovo}ema sumnje da su udobnost i lahkoæa su&scaron;tina islama. Niko neæe æestinom navaliti na ovu vjeru a da ga ona neæe nadvladati, kao &scaron;to stoji u vjerodostojnoj predaji od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Rekao je Uzvi&scaron;eni: "ON VAS JE IZABRAO I U VJERI VAM NIJE NI&Scaron;TA TE&Scaron;KO PROPISAO, U VJERI PRETKA VA&Scaron;EG IBRAHIMA. ALLAH VAS JE ODAVNO MUSLIMANIMA NAZVAO." (EI-Hadž, 78.)

Poja&scaron;njavajuæi znaæenje spomenutog ajeta, mufessiri su rekli: "To jeste, Allah vas nije preko moguænosti va&scaron;ih opteretio, niti vas je obavezao neæim u æemu biste mogli naæi pote&scaron;koæu, a da vam radi toga nije olak&scaron;icu propisao."

Rekao je Allah Uzvi&scaron;eni: "ALLAH NIKOG NE OPTEREæUJE PREKO MOGUæNOSTI NEGОВИH" (EI-Bekare, 286.); "ALLAH æELI DA VAM OLAK&Scaron;A, A NE DA POTE&Scaron;KOæE IMATE" (EI-Bekare, 185.); "ALLAH æELI DA VAM OLAK&Scaron;A" (En-Nisa, 28.).

Zadaæa Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, izmeðu ostalog, bila je otkloniti teret i breme kojim su bili obavezani narodi prija&scaron;nji. To je jedinstvena blagodät kojom je Allah Uzvi&scaron;eni poæastio ummet Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, iako stvorenja nije stvorio radi rasonode i rahatluka, veæ s ciljem robovanja Njemu Jedinom.

Spomenuti tekstovi ukazuju da je &Scaron;erijat koji je Allah Uzvi&scaron;eni spustio robovima Svojim i kojim je zadovoljan, u njegovoj osnovi olak&scaron;an i prihvatljiv. Podoban je i odgovara moguænostima stvorenja opæenito, dok s druge strane, eventualne pote&scaron;koæe koje sa sobom nosi, a koje podrazumijeva svaki vid obaveze, donose ogromne i nebrojene koristi.

Niti jedan vid obvezivanja nije osloboðen pote&scaron;koæe i optereæenja. Pote&scaron;koæe koje se ukaðu pri izvr&scaron;avanju &scaron;erijatskih obaveza ni u kojem sluèaju ne prelaze preko ljudskih moguænosti. Meðutim, iako je &Scaron;erijat olak&scaron;an i prilagoðen moguænostima ljudi, æovjek se, stupajuæi u izvr&scaron;avanje odreðene &scaron;erijatske obaveze, a pod utjecajem odreðenih okolnosti i vanjskih faktora koje &Scaron;erijat svojom obavezom ne podrazumijeva, moæe naæi ispred, naizgled, neprebrodive pote&scaron;koæe. Ukazana pote&scaron;koæa koja nikako nije produkt obaveze koju je donio &Scaron;erijat, moæe biti u potpunosti neutralisana, æime biva otvoren put za izvr&scaron;avanje date obaveze, ili moæe ostati kao prete&scaron;ka, ili pak, nepremostiva prepreka u izvr&scaron;avanju iste.

Ukoliko bude moguæe u potpunosti se osloboditi optereæenja pri izvr&scaron;avanju odreðene &scaron;erijatske obaveze, treba znati da &Scaron;erijat i zdrav razum potvrðuju dozvoljenost izbjegavanja pote&scaron;koæe.

Ukoliko, pak, ne bude moguæe izbjææi optereæenje i pote&scaron;koæu, treba znati da je u njenom predodreðenju samo dobro za Allahove robove, makar i ne razumljeli prirodu dobra koje nosi.

Meðu ljudima ima onih koji æe zbog slabosti u njima samima i u nedostatku odluènosti da se uhvate uko&scaron;tac sa pote&scaron;koæom na koju su nai&scaron;li ili, pak, zbog zamr&scaron;enih okolnosti i stanja u kojima se nalaze, u sluèaju nemoguænosti izbjegavanja pote&scaron;koæe ostaviti djelo kojim ih je obavezao &Scaron;erijat. Ukoliko æovjek naiðe na pote&scaron;koæu koja je podrazumijevajuæa samim obvezivanjem, a u domenu je ljudskih moguænosti, kao &scaron;to je hodanje do džamije s ciljem obavljanja namaza &ndash; posebno noæu &ndash; musliman treba da se povinuje naredbi i da, svakako, podnese ovakav vid optereæenja.

U hadisu koji su zabiljeæili Ebu Davud i Tirmizi sa vjerodostojnim lancem prenosilaca stoji da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Obraduj potpunim svjetlom na Sudnjemu danu one koji noæu na namaz hode."

S druge strane, treba znati da pote&scaron;koæe zasigurno donose veliko dobro, na dunjaluku kao i na ahiretu. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je obraæajuæi se Ai&scaron;i, radijallahu anha: " Tvoja nagrada æe biti onolika koliki bude trud koji uloæi&scaron;." (Muslim)

Ukoliko suprotstavljena pote&scaron;koæa bude prevelika i nepremostiva u odnosu na moguænosti ljudi te bude nemoguæe osloboditi se iste, neophodno je da takvu suzbije &Scaron;erijat. Ako bi, pak, optereæenje u ovom sluèaju bilo podno&scaron;ljivo, æinjenje naloæenog djela ne mijenjajuæi pri tome prirodu &scaron;erijatske obaveze, najbolji je i najlak&scaron;i naæin u izvr&scaron;avanju iste. Da je uistinu tako zakljuèit æemo nakon &scaron;to pomno razmislimo i analiziramo rezultate proiza&scaron;le iz strpljivosti i izdræljivosti uloæenih na putu pokornosti.

Metoda olak&scaron;avanja, ili drugim rijeèima olak&scaron;ice, koje su od odlika &Scaron;erijata, u odreðenim sluèajevima obvezivanja mogu biti skoro u potpunosti jasne i vidljive, toliko da æovjek moæe osjetiti blagostanje i udobnost pri izvr&scaron;avanju &scaron;erijatske obaveze. To moæemo zakljuèiti, izmeðu ostalog, na primjeru zikra i dove koje je

&Scaron;erijat stavio u obavezu i uèino vrijednim i znaèajnim vidom ibadeta. Uèenje dove kao i zikr (spominjanje Allaha, dželle &scaron;anuhu) ne zahtijevaju nikakav napor, dok s druge strane uveliko jaèaju iman u prsima vjernika.

Nasuprot ovome, uzmimo primjer džihada &ndash; borbe na Allahovom putu &ndash; koji je propisan &Scaron;erijatom iako je mrzak ljudskoj du&scaron;i. Rekao je Allah Uzvi&scaron;eni: "PROPISUJE VAM SE BORBA, MADA VAM NIJE PO VOLJI! NE VOLITE NE&Scaron;TO, A ONO MOŽE BITI DOBRO ZA VAS; NE&Scaron;TO VOLITE, A ONO ISPADNE ZLO PO VAS. ALLAH ZNA, A VI NE ZNATE." (EI-Bekare, 216.)

Džihad, bez dvojbe, zahtijeva velika optereæenja i donosi pote&scaron;koæe. Međutim, s obzirom na njegov veliki i plemeniti cilj, a to je uzdizanje Allahove rijeèi sprovođenjem Njegove vjere u potpunosti, te uspostavljanje &scaron;erijatskog zakona u kojem je milost i ogromna korist za èovjeèanstvo, beznaèajnim postaju sva optereæenja i pote&scaron;koæe, iako one nisu bile cilj ove &scaron;erijatske obaveze, veæ su se pojavile kao nezaobilazna prepreka pri izvr&scaron;avanju iste. Zbog toga nagrada biva od vrste djela, velika i posebna: "NIKAKO NE SMATRAJ MRTVIMA ONE KOJI SU NA ALLAHOVU PUTU IZGINULI! NE, ONI SU ŽIVI I U OBILJU SU KOD GOSPODARA SVOGA, RADOSNI ZBOG ONOGA &Scaron;TO IM JE ALLAH OD DOBROTE SVOJE DAO I VESELI ZBOG ONIH KOJI IM SE JO&Scaron; NISU PRIDRUŽILI, ZA KOJE NIKAKVA STRAHA NEæE BITI I KOJI NI ZA èIM NEæE TUGOVATI ; RADOVAT æE SE ALLAHOVOJ NAGRADI I MILOSTI I TOME &Scaron;TO ALLAH NEæE DOPUSTITI DA PROPADNE NAGRADA ONIMA KOJI SU BILI VJERNICI." (Ali Imran, 169.-171.)

Nakon svega spomenutog možemo zakljuèiti da princip olak&scaron;avanja èini &Scaron;erijat, u njegovoj su&scaron;tini, udobnim i lahkim.

To možemo lahko razumjeti ako razmislimo o raznim ovosvjetskim pronalascima i raznovrsnim proizvodima koji nam uveliko olak&scaron;avaju život. Nikada neæemo reæi da je sve &scaron;to zahtijeva savremena proizvodnja, od pronalazaka i prerade raznih sirovina, komplikacija u rukovanju raznim alatima, preciznosti u mnogim naukama, ljudima donijelo neprilike i neima&scaron;tinu. Sveobuhvatno gledajuæi, shvatit æemo da je to samo jedna epizoda u pribavljanju sredstava koja nam uveliko olak&scaron;avaju život. Takav je i &scaron;erijat Allaha Uzvi&scaron;enog.

Ukratko reèeno, olak&scaron;avanje i dobrostivost su temeljne èinjenice u &Scaron;erijatu koji je objavio i s kojim je robove Svoje obavezao Allah Uzvi&scaron;eni. Određeni oblici optereæenja i te&scaron;koæe koje &Scaron;erijat kao vid obvezivanja sadrži, nose mnogobrojne koristi za èovjeèanstvo opæenito, kao i za svakog pojedinca. Svaki vid tjelesnog ili ekonomskog optereæenja koji donese &Scaron;erijat, s druge strane proizvodi duhovni smiraj i radost u srcu koje, zasigurno, neæe osjetiti onaj ko odbije pokornost, ne spominjuæi stanje nevjernika ili munafika.

Ispravan pravac prepoznaj u njegovim dokazima. Trudi se da &scaron;to bolje upozna&scaron; Allahov &scaron;erijat, i znaj da æe&scaron; u njemu naæi udobnost i lahkoæu. To æe&scaron; postiæi pokoravajuæi se svim naredbama i zabranama Allaha Uzvi&scaron;enog, izbjegavajuæi zastranjivanje u prividnoj pokornosti i slijeðenje olak&scaron;ica koje ne podupire dokaz. Lahkoæa i udobnost vjere nisu ono za èim ljudi žude i &scaron;to smatraju lahkoæom makar u tome na&scaron;li privremeni rahatluk. Olak&scaron;avanje u vjeri koje nije utemeljeno na dokazima iz Kur'ana i sunneta nije Allahova vjera. To su samo jeftitni trikovi èiji je kraj moralni krah, muka i tegoba na dunjaluku i na ahiretu. Rekao je Allah Uzvi&scaron;eni: "A ONAJ KO OKRENE GLAVU OD KNJIGE MOJE, TAJ æE TE&Scaron;KIM ŽIVOTOM ŽIVJETI I NA SUDNJEM DANU æEMO GA SLIJEPA PROŽIVJETI." (Taha, 124.) preuzeto sa [www.minber.ba](http://www.minber.ba)